

BIUDŽETINĖ ĮSTAIGA ŠIAULIŲ „AUŠROS“ MUZIEJUS

1	9	0	7	5	7	0	3	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įstaigos kodas)

PATVIRTINTA

Šiaulių „Aušros“ muziejaus

Direktoriaus 2024 m. kovo d.

veiklos įsakymu Nr. V1-

DARBO SU MEDIENOS APDIRBIMO STAKLĖMIS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 16

I. BENDROJI DALIS

- Dirbti su įvairiomis medienos apdirbimo staklėmis, atlikti medienos gaminių gamybos, montavimo darbus, gali asmuo, žinantis staklių naudojimo instrukcijas, pasitikrinęs sveikatą, išklauses darbuotojų saugos ir sveikatos, bei gaisrinės saugos instruktavimus.
- Darbuotojo darbo ir poilsio laikas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso nuostatomis.
- Pranešimo apie nelaimingą atsitikimą tvarka:
  - pačiam nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu, jei leidžia jėgos, nedelsiant pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai bei darbuotojų atstovui;
  - pamačius ar sužinojus, kad įvyko nelaimingas atsitikimas, suteikti nukentėjusiam pirmąją pagalbą, jei reikia, iškviešti greitąją medicinos pagalbą telefonu 112. Pranešti apie nelaimingą atsitikimą įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui;
  - kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, darbo vieta ir įrenginių būklė turi likti tokia, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei dėl to kyla pavojus aplinkui esančių žmonių gyvybei ar sveikatai, galima daryti tik būtinus pakeitimus, apie tai surašius aktą;
  - įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, kreiptis į gydymo įstaigą ir nedelsiant pranešti darbdaviui ar jo įgaliotam asmeniui.
- Pranešimo apie darbo metu pastebėtus trūkumus tvarka - savavališkai nešalinti darbo priemonių, įrenginių ir pastatų gedimų, juose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų gedimų; nedelsiant pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, apie darbo ir darbų saugos priemonių gedimus, apie padėtį darbo vietose, darbo patalpose, pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.
- Darbuotojas gali atsisakyti dirbti, kai saugiai dirbti neapmokytas; kai darbo priemonės, įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi; darbo aplinka kelia pavojų sveikatai ir gyvybei; jei kolektyvinės apsaugos priemonės neužtikrina apsaugos nuo rizikos veiksnių, o asmeninės apsaugos priemonės neišduotos; jei asmeninės apsaugos priemonės techniškai netvarkingos, nepatikrintos, neišbandytos.
- Asmens higienos reikalavimai - dirbti tik su tvarkingais ir švariais drabužiais, avalyne; rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis; nelaikyti maisto produktų darbo vietoje ir nevalgyti.
- Už šios instrukcijos nevykdymą, darbuotojui taikoma LR įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė atsakomybė, priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

- Profesinės rizikos veiksniai:
  - netvarkinga darbo vieta, užkrauti judėjimo takai, nelygios ar slidžios grindys;
  - elektros srovės poveikis;
  - besisukančios mechanizmų dalys;
  - medžio dulkės;

- 8.5. triukšmas, vibracija;
- 8.6. atskilusios ir lūžusios pjovimo įrankių (įtaisų) dalys, darbo priemonių asmenys;
- 8.7. lakų ir dažų garai;
- 8.8. karšti paviršiai (terminis nudegimas);
- 8.9. nepakankamas darbo vietos apšvietimas.
- 8.10. fizinė perkrova;
- 8.11. netvarkingi rankiniai įrankiai.
- 9. Būtinios saugos priemonės:
  - 9.1. dulkės (organinės ir neorganinės kilmės) – neigiamas poveikis organizmui, galimos alerginės ligos. Dulkių kiekis ore neturi viršyti $5\text{mg}/\text{m}^3$, jei higieninė norma viršijama reikia dėvėti tinkamai priderintą respiratorių;
  - 9.2. krentantys daiktai – galimi galvos, kojų pėdų sužalojimai. Įrankius, medžiagas darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi, nebūti vietose, kur vyksta krovos darbai;
  - 9.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas – didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas, galimos darbo klaidos. Jei bendras apšviestumas mažesnis kaip 300 lx, o kombinuotas – kaip 750 lx, būtina didinti šviestuvų kiekį ar papildomai naudoti kilnojamus, ne didesnės kaip 50V įtampos šviestuvus;
  - 9.4. paslydimas, pargriuvimas – galimos įvairios traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai. Darbo vietoje grindų dangos turi būti neslidžios, sausos, lygios, nuolat valomos, jei dėl darbo specifikos grindys būna šlapios ar slidžios, būtina dėvėti apsaugančią nuo paslydimo avalynę;
  - 9.5. fizinė perkrova – galimos traumos, raumenų patempimai. Atliekant krovinių tvarkymo rankomis darbus paisyti saugos reikalavimų krovinio svoriui;
  - 9.6. visi elektros įrenginių srovei laidūs korpusai turi būti įžeminti arba įnultinti;
  - 9.7. visos sukamųjų mechanizmų besisukančios dalys turi būti apsaugotos gaubtais, aptvarais arba kitomis priemonėmis, neleidžiančiomis darbuotojui ar jo kūno dalims patekti už apsaugų;
  - 9.8. darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dBA, o oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti darbo triukšme trukmę, apsisaugojimui nuo dulkių, dėvėti akinius, respiratorių;
  - 9.9. dėvėti tvarkingus darbo drabužius, dirbti su pirštinėmis, kai reikia, naudotis kitomis individualiosios saugos priemonėmis, tvarkingais darbo įrankiais ir prietaisais.
- 10. Vadovaujantis „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų“ reikalavimais, parenkamos ir darbuotojui nemokamai duodamos asmeninės apsauginės priemonės.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 11. Darbo vieta ir visos medienos apdirbimo staklės turi būti tinkamai sutvarkytos, medžiagos ir ruošiniai patogiai sukrauti, įrankiai tvarkingi, judėjimo takai laisvi, neužkrauti.
- 12. Apsirengti darbo drabužiais, apsiauti apsauginę darbo avalynę, naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis. Darbo drabužiai turi būti tvarkingi, užsagstyti, nevaržantys judesį. Neturi būti palaidų, nukarusių aprangos galų, kuriuos gali įtraukti judantys įrenginių mechanizmai, dalys.
- 13. Prieš pradėdamas darbą darbuotojas privalo:
  - 13.1. apžiūrėti medienos apdirbimo stakles, jų elektros įrenginius ir įžeminimo tinklus;
  - 13.2. patikrinti atliekų ir dulkių pašalinimo sistemas;
  - 13.3. patikrinti visų aptvarų tvarkingumą, elektros spintos tvarkingumą, jos uždarymo įtaisus;
  - 13.4. patikrinti staklių konstrukcijoje numatytų blokatorių veikimą;
  - 13.5. patikrinti staklių sutepimą. Visos besisukančios staklių dalys turi būti suteptos tepalu;
  - 13.6. pavarų diržų įtempimą;
  - 13.7. diskinėms šlifavimo staklėms patikrinti atstumą tarp stalo ir disko (3-5mm);
  - 13.8. staklės turi būti su specialiais įtaisais, neleidžiančiais ruošiniams išsprūsti iš staklių. Apžiūrint diskines išilginio pjovimo stakles, įsitikinti, kad darbinė pjovimo disko dalis patikimai uždengta apsauga, neleidžiančia medienos išmesti atgal. Kreipiamoji liniuotė lygiagrečiai pjovimo disko plokštumai, lengvai juda ir stipriai įtvirtinta reikiamoje padėtyje. Apžiūrint diskines skersinio

pjovimo stakles, įsitikinti, kad viršutinė pjūklo dalis patikimai uždengta apsauga, apsaugančia nuo pjaunamos medienos išmetimo atgal. Apžiūrint obliavimo stakles, patikrinti ar patikimai įtvirtinti peiliai, ar peilių velenas uždengtas automatine apsauga. Apžiūrint gręžimo stakles, patikrinti ar patikimai įtvirtinti grąžtai. Apžiūrint šlifavimo stakles, patikrinti ar tvarkingos skriemulių apsaugos, patikimi prispaudimai.

14. Draudžiama apdirbti apipuvusią, apledėjusią, su giliais skersiniais plyšiais, su vinimis, vielomis ir pan. medieną, taip pat technologiškai neparuoštą medieną.

15. Prieš pradėdant dirbti, visas stakles išbandyti tuščiąja eiga.

16. Pastebėjus bet kokių įrenginių gedimą, esant netvarkingiems įrankiams, nedelsiant apie tai pranešti tiesioginiam vadovui. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

17. Visi įrankiai turi būti tvirtai užmauti ant kotų. Smogiamųjų įrankių kotedai turi būti užpleištuoti mediniais ir metaliniais pleištais. Oblių, plaktukų ir kaltų kotedai turi būti ovalinės formos, nušlifuoti.

18. Dirbti tik gerai išgalastais ir sureguliuotais įrankiais.

19. Rankiniu būdu pjaunamą medžiagą reikia padėti ant tvirtos atramos. Draudžiama pjauti padėjus ant kelių, ant atsitiktinių nepatikimų atramų. Baigiant pjauti, saugotis, kad nupjauta medžiagos dalis neužkristų ant kojų.

20. Dirbant kalnu, negalima ruošinio prilaikyti ranka kalto ašmenų slinkimo pusėje, taip pat drožti į save arba drožti neatremtą medžiagą.

21. Gręžiant reikia patikrinti ar grąžtas stipriai įtvirtintas.

22. Pjaunant pjūklą, draudžiama dėti pirštą arba ranką prie prapjovos pjūklui pagal brėžinį nukreipti.

23. Dėti įrankius, instrumentus ant surenkamo ruošinio draudžiama. Aštrius įrankius perduoti kitam asmeniui kotu į priekį.

24. Elektrinio įrankio izoliacijos jungtys turi būti tvarkingos. Dirbant sekti, kad kabeliai nebūtų įtempti ir perlenkti.

25. Nepalikti be priežiūros neatjungtų nuo elektros tinklo elektros įrankių.

26. Visomis medžio apdirbimo staklėmis dirbti laikantis gamyklos gamintojos nurodytų saugaus jų naudojimo reikalavimų. Dirbti, laikyti, prižiūrėti ir transportuoti jas tik taip, kaip nurodyta jų gamintojų naudojimo instrukcijose. Dirbant nuolat stebėti, kad darbo vietoje nebūtų žmonių.

27. **Dirbant diskiniams medienos pjovimo įrenginiais** stebėti, kad pjūklo disko sukimosi kryptis būtų tokia, kaip parodyta ant pjūklo apsauginio aptvėrimo. Kad pjaunama mediena prispaustu prie atraminių staklių paviršių (stalo sijos, kreipiamosios liniuotės).

28. Pjūklą privesti prie medienos tolygiai; nekelti perpjautos lentos prieš pjūklą, nes pjūklas gali atmesti lentą ant stalo ir prispausti pirštus.

29. Dirbant stovėti iš šono nuo pjūklo 300-400 mm atstumu. Skiedras, atliekas nuo pjūklo šalinti kabliu ar pagaliu. Trumpesnę kaip 300 mm medieną skersuoti tik specialių šablonų pagalba. Dirbant nekilnoti ir netvirtinti staklių apsaugų. Neskersuoti į pundus surištos medienos.

30. Apatinė pjūklo disko dalis staklėse, kuriose pjūklas juda horizontaliai, turi būti visiškai uždengta aptvaro, kuris pjovimo metu automatiškai atidaro tik tų dantų dalį, kuri yra prapjovoje.

31. Įjungus stakles, reikia palaukti, kol pjūklo diskas pradės maksimaliai suktis, po to pradėti pjauti.

32. **Dirbant obliavimo staklėmis** stebėti, kad apsauga, dengianti peilį, darbo metu atidengtų jį tik per apdirbamos detalės plotį. Trumpesnius kaip 400 mm, siauresnius kaip 50 mm ir plonesnius kaip 30 mm ruošinius apdirbti tik su specialių stūmiklių pagalba.

33. **Dirbant reismusavimo staklėmis** neatidengti peilio veleno apsaugos, patikimai prispausti kiekvieną detalę, ruošinius padavinėti be pertrūkių. Neobliuoti vienu metu įvairaus storio ir trumpesnes kaip 400 mm detales.

34. Dirbti tik, kai įjungta dulkių nusiurbimo įranga.

35. **Dirbant frezavimo staklėmis** neapdirbinėti detalių atbuline eiga, apdirbamas detales patikimai įtvirtinti specialiuose įtaisuose. Frezuojant kiaurai, detales prispausti prie kreipiamosios liniuotės ir staklių stalo. Neapdirbinėti rankiniu būdu be specialių įtaisų 40x40 mm skerspjuvio 400 mm ir

mažesnių ruošinių.

36. **Dirbant gręžimo staklėmis**, gręžti tik patikimai įtvirtintą medieną, apdirbant smulkias detales naudotis specialiais įtaisais, dirbant nelaikyti detalės rankomis, neliesti pjovimo įrenginio, nestabdyti staklių spaudžiant špindelį ar patroną. Keisti patroną ar grąžtą tik pilnai sustabdžius stakles.

37. **Dirbant šlifavimo staklėmis**, būtina įjungti vietinę ištraukiamąją ventiliaciją. Šlifuojant smulkias ar kreivas detales naudotis specialiais įtaisais. Švitrą užtvirtinti ant cilindro glaudžiai prispaudžiant, o švitro galus suklijuoti. Nesinaudoti suplyšusiu, blogai suklijuotu, nelygiais kraštais, mažesniu nei disko skersmuo, švitru. Dirbti šlifavimo staklėmis be dulkių rinktuvų draudžiama.

38. **Dirbant valcavimo staklėmis**, dedant ruošinius į stakles, staklės turi būti išjungtos. Rankomis nepriartėti prie velenų suvedimo vietos.

39. Dirbant su valcavimo staklėmis draudžiama:

39.1. dirbti arti judančių mechanizmų, arti neizoliuotų elektros laidų ir kitokių srovės laidininkų;

39.2. apžiūrėti, valyti bei tepti judančius mechanizmus, taip pat nuimti ar uždėti diržus ant besisukančių skriemulių.

39.3. paimant apdorojamą gaminį viena ranka iš apačios, draudžiama kitą ranką laikyti virš veleno;

39.4. rankomis remtis į stovą ar kitą staklių dalį.

39.5. dirbti staklėmis, kai tarpas tarp velenų pagal jų ilgį nevienodas;

39.6. dirbti staklėmis izoliuotose nuo kitų darbo vietų patalpose;

39.7. valyti staklių velenus ir kitas judančias, besisukančias dalis, neišjungus staklių;

39.8. palikti veikiančias stakles be priežiūros;

39.9. leisti dirbti prie staklių pašaliniam asmeniui.

40. **Dirbant formatinėmis medienos pjovimo staklėmis**, pjūklus naudoti tik tokius, kokie nurodyti staklių gamyklos gamintojos naudojimo instrukcijoje. Draudžiama dirbti su įtrūkusiais pjūklais.

41. Įjungiant stakles darbui, išbandyti tuščiaja eiga, įsitikinti, kad pjūklo sukimosi kryptis teisinga.

42. Dirbti tik, kai įjungta dulkių nusiurbimo įranga. Staklių pavarą ir dulkių nusiurbimo įrangą įjungti vienu metu.

43. Prieš atliekant skalių priežiūros ar remonto darbus, visuomet atjungti stakles nuo elektros tinklo, išjungti pagrindinį jungiklį ir užfiksuoti jį.

44. Apdirbama mediena su stalu turi liestis visu plotu, nesiūbuoti. Ruošinį stumti prie pjūklo lėtai, be smūgių.

45. Ruošinio pjūvių žymėjimus atlikti tik išjungus stakles ir sustojus suktis pjūklui.

46. Pradėti pjauti galima tik tada, kai pjūklo velenas pradeda suktis darbinio greičiu.

47. Atpjautus gaminius tvarkingai dėti į tam skirtas vietas.

48. Draudžiama:

48.1. dirbti be pjūklo ir pavaros mechanizmo apsaugų;

48.2. stumiant ruošinį prie pjūklo, stovėti iš ruošinio galo;

48.3. leisti į darbo vietą pašalinius asmenis;

48.4. pasišalinus iš darbo vietos, palikti įjungtas stakles;

48.5. liesti besisukančias bei judančias staklių dalis;

48.6. dirbti staklėmis be pavojingų zonų aptvarų, esant netvarkingoms stabdymo apsauginėms priemonėms, įjungimo ir išjungimo įtaisams;

48.7. remtis į stakles ir leisti tai daryti kitiems;

48.8. užkrauti praėjimus, pravažiavimus ir darbo vietas gaminiais, tara ir kt.

49. Išjungus stakles draudžiama stabdyti pjūklą, spaudžiant jį iš šono, uždėdant lentą, aušinti išilgusius guolius vandeniui.

50. Stakles būtina išjungti pastebėjus staklių gedimus ar pjūklo lūžius, kai staklės nenormaliai užia, vibruoja, įkautus pjūklui ir guoliams, pažeidus pavaros apsaugą, atsiradus degimo kvapui arba dūmams.

51. Dirbant visomis medienos apdirbimo staklėmis būtina naudoti asmenines apsaugos priemones – apsauginius akinius, respiratorių, klausos apsaugos priemones.

52. Dirbant medienos apdirbimo staklėmis laikyti rankas toliau nuo judančių staklių peilių.

53. Netiesti rankos virš pjūklo disko, norint prilaikyti ar pristumti ruošinį, tam tikslui naudoti staklių gamintojo pateiktas stūmimo lazdas.

54. Jei staklėse įstringa pjaunamos medienos gabalėlis, jį pašalinti galima tik išjungus stakles ir įsitikinus, kad niekas negali jų įjungti, kol bus šalinamas trikdys.
55. Visi staklių reguliavimo, aptarnavimo darbai atliekami esant įrenginiui išjungtam ir tik pagal konkretaus įrenginio gamintojo eksploatacijos instrukciją.
56. Dirbant visomis medienos apdirbimo staklėmis, nekilnoti, netvirtinti staklių apsaugų. Kad mediena prispaustų prie atraminių staklių paviršių (stalo sijos, kreipiamosios liniuotės). Negalima keisti jokių apsauginių įrenginių ir detalių, nesuderinus to su staklių gamykla gamintoja. Dirbti tik, kai įjungta dulkių nusiurbimo įranga. Staklių pavarą ir dulkių nusiurbimo įrangą įjungti vienu metu.
57. Įjungiant stakles darbui, išbandyti tuščiąja eiga, įsitikinti, kad pjūklo sukimosi kryptis teisinga. Pjūklus naudoti tik tokius, kokie nurodyti staklių gamyklos gamintojos naudojimo instrukcijoje. Draudžiama dirbti su įtrūkusiais pjūklais. Draudžiama apdirbti apipuvusią, apledėjusią, su giliais plyšiais, su vinimis, vielomis ir pan. medieną, taip pat technologiškai neparuoštą medieną.
58. Apdirbant detales su plyšiais ar šakomis, būtina mažinti pastūmą. Apdirbant mažo skerspjūvio ir ilgas detales, naudoti įtaisyti (liunetes), neleidžiančius apdirbamai detalei sulinkti ir persikreipti.
59. Įjungus stakles palaukti, kol pjūklų diskai pradeda sukintis maksimaliu greičiu. Draudžiama pjauti keletą ruošinių iš karto. Apdirbant trumpus ruošinius, pjūvio pabaigoje būtina naudoti stūmiklį.
60. Stebėti ruošinių išmetimo iš staklių blokavimo įtaisyti. Jie neturi būti apaugę sakais, turi patikimai prispausti detalę, o praleidę ją, grįžti į pirminę padėtį.
61. Ruošinių ar pjovimo įrankių galimo išmetimo iš staklių zonoje draudžiama darbuotojui stovėti pačiam ir leisti, kad stovėtų kiti.
62. Dirbant būtina įjungti bendrą vėdinimo sistemą, nors ir veikia vietinė ištraukiamoji ventiliacija.
63. Nuolat stebėti, ar gerai veikia staklės. Išgirdus neįprastus garsus, jei dirbant prisilietus prie staklių juntama elektros srovė, nedelsiant išjungti stakles, ant įjungimo įrenginio pakabinti lentelę su užrašu „NEJUNGTI“ ir apie tai pranešti įstaigos vadovui.
64. Draudžiama palikti be priežiūros veikiančias stakles.
65. Kai įjungtas staklių variklis, draudžiama - remtis į staklių korpusą ar apsauginius aptvėrimus; nuimti ar tvirtinti aptvarus bei apsauginius gaubtus; tepti, valyti ir remontuoti stakles; siekti nukritusių detalių ar kt. tose vietose, kur drabužius ar rankas gali pasiekti pjūklo diskas.
66. Būtina išjungti stakles - nors ir trumpam paliekant darbo vietą ar darant pertrauką; tvarkant darbo vietą, valant, tepant ir remontuojant stakles (prieš tai būtina išimti tirpiuosius saugiklius iš elektros paskirstymo spintos, prie kurios prijungtos staklės, ir staklių valdymo skydelio. Ant elektros paskirstymo spintos pakabinti lentelę su užrašu „NEJUNGTI“; keičiant diskus, reguliuojant atramas, apsauginius įtaisyti; nutrūkus elektros energijos tiekimui ar aptikus staklių gedimą.
67. Pertraukų metu būtina užrakinti staklių įjungimo ir išjungimo kirtiklį.
68. **Dirbant PVC juostos klįjavimo staklėmis**, veikiant įrenginiui, nesiliesti prie karštų vietų ir judančių dalių. Gaminį išimti tik tada, kai bus pasibaigęs klįjavimo ir vėsinimo laikas. Stebėti prietaisais nustatytą šildomojo reflektoriaus temperatūrą, neleisti, kad viršytų nurodytos.
69. **Dirbant staliniu medienos pjūklų**, kai atliekamas pjovimas kiaurai, visada naudoti disko apsaugą, skėlimo peilį ir atatrąkos strektes.
70. Staliniškas medienos pjūklas turi būti stabiliai pritvirtintas ir nejudėti.
71. Nestovėti tiesiogiai vienoje linijoje su pjovimo disku. Visada stovėti toje pačioje pjovimo disko pusėje, kurioje įrengtas kreiptuvas. Atatrąka gali dideliu greičiu stumti ruošinį link pjūklo disko priekyje ar vienoje linijoje su juo stovinčiu žmogumi.
72. Niekada nesiekti virš pjovimo disko ar už jo, norint prilaikyti ar patraukti ruošinį.
73. Prieš pjaunant ruošinį būtina sulygiuoti kreiptuvą, kad jis būtų lygiagrečiai pjovimo diskui.
74. Niekada nepjauti kelių vertikaliai ar horizontaliai sukrautų ruošinių.
75. Užbaigus darbą, kuriam atlikti buvo reikalinga nuimti apsaugas, skėlimo peilį ir atatrąkos strektes (pvz.: užkairių darymas), būtina apsaugų sistemą gražinti į pradinę padėtį.
76. Nenaudoti apgadintų ar netinkamų pjovimų disko tvirtinimo priemonių (jungčių, veržlių, varžtų ar poveržlių).
77. Naudoti konkrečiai operacijai pritaikytą pjovimo diską.
78. Niekada nebandyti išimti užstrigusio ruošinio įrenginiui dirbant. Visi aptarnavimo, reguliavimo

ir valymo darbai atliekami esant išjungtam įrenginiui.

79. Tvarkant pjovimo diskus būtina mūvėti apsaugines pirštines.

80. Pajutus neįprastą vibraciją, kvapą ar garsą įrenginį būtina išjungti ir iškviesti aptarnaujantį personalą įrenginio apžiūrai ir remontui.

81. Elektrosaugos reikalavimai:

79.1. neliesti drėgnomis rankomis elektros laidų, kabelių, kištukų, prietaisų ar įrenginių;

79.2. nedirbti su elektros įrankiais ar prietaisais, jeigu prisilietus jaučiamas elektros poveikis;

79.3. nedirbti su netvarkingais, neįžemintais elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais;

79.4. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.), kad, esant pažeistai izoliacijai ir šiose dalyse esant elektros įtampai, nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;

79.5. panaudojus elektros įrankį, prietaisą ar įrenginį, išjungti iš elektros tinklo;

79.6. nedirbti su elektros įrankiais, prietaisais ar įrengimais, jei ant jų užsiliejo skysčiai;

79.7. neremontuoti sugedusio elektros įrenginio, laidų, rozečių. Tai atlikti privalo darbuotojas, turintis elektrotechninio personalo kvalifikaciją.

80. Pastebėjus staklių, įrankio ar prietaiso gedimą, nedelsiant nutraukti darbą, pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

81. Įvykus staklių avarijai, nedelsiant išjungti jas iš elektros tinklo.

82. Kilus gaisrui, sustabdyti visas stakles, išjungti jas iš elektros tinklų (tinklai išjungiami pagrindiniame įvadiniame skyde), išjungti ventiliacijos sistemą, uždaryti ištraukiamosios ventiliacijos sklendes ventiliacijos kolektoriuose. Apie gaisrą pranešti įstaigos vadovui, o kol jis atvyks, pačiam vadovauti gaisro gesinimui. Jei neįmanoma gaisro užgesinti esamomis priemonėmis (gesintuvais, smėliu, vandeniui), nedelsiant kviesti gaisrinės saugos ir gelbėjimo tarnybą bendruoju pagalbos telefonu 112, pradėti žmonių evakavimą, organizuoti vertingiausių įrenginių išvežimą.

83. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą, jei reikia, iškviesti greitąją medicininę pagalbą, apie įvykį pranešti įstaigos vadovui. Išsaugoti nepaliestą nelaimingo atsitikimo vietą, jeigu tai negresia žmonių gyvybei bei sveikatai.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

84. Išjungti stakles. Staklėms visai sustojus, jas nuvalyti. Atliekas, šiukšles sudėti į tam skirtą vietą.

85. Užrakinti elektros spintos duris.

86. Padėti visus naudotus įrankius į tam skirtą vietą.

87. Nusiprausti veidą, rankas šiltu vandeniu su muilu. Esant galimybei nusiprausti po dušu.

88. Apie darbo metu pastebėtus nesklandumus pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.

Instrukciją parengė UAB „Saugotyra“